

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 2023

479/2023

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 71 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 365/2017,

muutetaan 8 §:n 1 momentin 1 kohta, 11 §, 24 §:n 1 momentti, 27 §, 29 §:n 2 momentin 5 kohta, 36 §, 37 §:n 3 momentti, 40 §:n 4 momentti, 47 §:n 2 momentti, 65 §:n 1 momentti, 72 §:n 1 momentti, 73 ja 74 §, 75 §:n 1 momentti, 76 §, 87 §:n 1 ja 2 momentti, 92 §:n 1 momentti ja 93 §,

sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 365/2017, 11 §, 24 §:n 1 momentti, 37 §:n 3 momentti, 47 §:n 2 momentti, 73 §, 87 §:n 2 momentti ja 92 §:n 1 momentti laissa 247/2007, 27 § osaksi laissa 794/1998 ja 76 § osaksi laissa 247/2007, sekä

lisätään lakiin uusi 47 a §, 49 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 70 a §, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 365/2017 ja 386/2022, uusi 5 a ja 5 b kohta, 71 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 365/2017 ja 386/2022, uusi 5 momentti ja 86 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 386/2022, uusi 7 a kohta seuraavasti:

8 §

Selvittäjä

Tuomioistuimen määräämän selvittäjän tehtävänä on menettelyn tarkoituksen toteuttamiseksi ja velkojien edun valvomiseksi:

1) selvittää velallisen varat, velat ja muut sitoumukset sekä velallisen taloudelliseen asemaan ja sen odotettavissa olevaan kehitykseen vaikuttavat seikat;

11 §

Selvittäjän ensiarvio ja selontekovelvollisuus

Selvittäjän on kuukauden kuluessa saneerausmenettelyn alkamisesta annettava velkojatoimikunnalle, suurimmille velkojille ja pyynnöstä muillekin velkojille sekä velalliselle:

1) olennaiset hakemukseen nähden uudet tai poikkeavat tiedot velallisen taloudellisesta tilanteesta ja taloudellisten vaikeuksien syistä;

2) arvio yritystoiminnan elinkelpoisuudesta ja tervehdyttämiskeinoista sekä menettelyn jatkamisen kannalta merkittävistä seikoista.

Selvittäjän on säännöllisesti ja aina, kun tarvetta ilmenee, tiedotettava seuranta-, valvonta- ja tarkastustehtäväänsä liittyvistä toimistaan ja havainnoistaan velkojatoimikunnalle tai, jos sellaista ei ole, velkojille sekä neuvoteltava näiden kanssa merkittävistä päätöksistä ennen niiden tekemistä. Jos selvittäjän tietoon tulee, että velallinen on olennaisesti

laiminlyönyt maksaa saneerausvelkoihin kuulumattomia velkojaan, selvittäjän on tiedotettava myös tästä.

Velallisen tai velkojan pyynnöstä selvittäjän on selvittettävä palkkiovaatimuksensa perusteita sekä esitettävä arvionsa saneerausmenettelyn kokonaiskustannuksista. Jos arvion perusteena olleet seikat muuttuvat myöhemmin olennaisesti, selvittäjän on esitettävä velalliselle ja velkojille uusi arvio.

24 §

Suhde konkurssiin

Jos silloin, kun hakemus saneerausmenettelystä tehdään, on vireillä myös hakemus velallisen asettamisesta konkurssiin, konkurssihakemuksen käsittelyä on jatkettava mutta hakemusta ei saa ratkaista ennen kuin päätös saneerausmenettelyn aloittamisesta on tehty. Samoin on meneteltävä, jos saneerausmenettelyä koskevan hakemuksen tultua vireille, mutta ennen asian ratkaisemista, tehdään hakemus velallisen asettamisesta konkurssiin. Jos saneerausmenettely aloitetaan, konkurssihakemus raukeaa saneerausohjelman tultua vahvistetuksi. Jos hakemus saneerausmenettelystä hylätään tai asian käsittely päättyy muutoin kuin saneerausohjelman vahvistamiseen, konkurssihakemus on ratkaistava. Muutoksenhaun vaikutuksesta konkurssiin säädetään 2 momentissa ja 96 §:n 2 momentissa.

27 §

Eräiden sopimusten asema

Vuokra- tai vuokrausluottosopimus, jossa velallinen on vuokralleottajana, voidaan menettelyn alettua velallisen puolelta irtisanoa 29 ja 30 §:ää noudattaen päättymään kahden kuukauden kuluttua irtisanomisesta sopimuksen kesto tai irtisanomista koskevien ehtojen estämättä. Korvaus sopimuksen ennenaikaisen päättymisen vuoksi käsittää omaisuuden hallinnan palauttamisesta aiheutuneet välttämättömät kustannukset sekä kohtuullisen korvauksen muusta vahingosta, jonka vuokralleantaja osoittaa hänelle aiheutuvan. Vuokrausluottosopimuksen osalta noudatetaan lisäksi, mitä 26 §:ssä säädetään käyttämättä jättävään luottoaikaan kohdistuvien luottokustannusten lukemisesta velallisen hyväksi.

Se, joka on ennen menettelyn alkamista tehdyllä sopimuksella sitoutunut suoritukseen velalliselle mutta jonka suoritus on menettelyn alkaessa täyttämättä, on 17 §:ssä säädetyn estämättä oikeutettu saamaan maksun suorituksestaan, jos suoritusta voidaan pitää velallisen toiminnan kannalta tavanomaisena.

Jos joku on ennen menettelyn alkamista tehdyllä sopimuksella sitoutunut velalliselle muunlaiseen kuin 2 momentissa tarkoitettuun suoritusvelvollisuuteen ja velallinen ei menettelyn alkaessa ole täyttänyt sopimukseen perustuvaa maksuvelvollisuuttaan, selvittäjän on vastapuolen pyynnöstä ilmoitettava, pysyykö velallinen sopimuksessa. Jos vastaus on kielteinen tai sitä ei anneta kohtuullisessa ajassa, vastapuoli saa purkaa sopimuksen.

Ennen menettelyn alkamista tehty toistaiseksi voimassa oleva tai määräaikainen sopimus, jolla velallinen on sitoutunut tekemään toistuvasti tai jatkuvasti muunlaisen kuin rahasuorituksen, voidaan menettelyn alettua irtisanoa 29 ja 30 §:n säännöksiä noudattaen päättymään saneerausohjelman vahvistamisesta lukien sopimuksen kesto tai irtisanomista koskevien ehtojen estämättä, jos irtisanominen on saneerauksen toteuttamisedellytysten turvaamiseksi välttämätöntä. Korvaus sopimuksen ennenaikaisen päättymisen vuoksi käsittää kohtuullisen korvauksen vahingosta, jonka sopimuksen vastapuoli osoittaa hänelle aiheutuvan.

Korvaus, joka 1, 3 tai 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on suoritettava sopimuksen irtisanomisen tai purkamisen vuoksi, on velallisen saneerausvelkaa ja otettava huomioon sen estämättä, mitä jäljempänä säädetään saatavien ilmoittamisesta.

Oikeudesta työntekijän irtisanomiseen saneerausmenettelyn yhteydessä säädetään työsopimuslaissa (55/2001).

29 §

Velallisen määräysvalta ja sen rajoitukset

Menettelyn alettua velallinen ei kuitenkaan ilman selvittäjän suostumusta saa:

5) irtisanoa toiminnan tai sen jatkamisedellytysten kannalta tarpeellisia eikä 27 §:n 4 momentissa tarkoitettuja sopimuksia;

36 §

Takaisinsaanti selvittäjän vaatimuksesta

Selvittäjän on pantava takaisinsaantikanne vireille vuoden kuluessa menettelyn alkamisesta. Kanne voidaan kuitenkin panna vireille vielä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun selvittäjä havaitsi takaisinsaannin perusteen tai hänen olisi pitänyt se havaita.

Selvittäjän vaatimukseen perustuvan takaisinsaannin yhteydessä takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain 15–19 §:n säännöksiä sovelletaan niin, että se mitä säädetään konkurssipesästä koskee vastaavasti velallista. Oikeustoimen peräytyessä saatu omaisuus on säilytettävä erillään velallisen muusta omaisuudesta ja takaisinsaantivaatimuksesta aiheutuneiden kustannusten kattamisen jälkeen käytettävä saneerausohjelmassa määrättyllä tavalla.

37 §

Takaisinsaanti velkojan vaatimuksesta

Velkojan on pantava 2 momentissa tarkoitettu kanne vireille vuoden kuluessa saneerausmenettelyn alkamisesta. Tuomioistuimen on varattava selvittäjälle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi. Selvittäjä voi ryhtyä ajamaan kannetta ilmoittamalla siitä lausumassaan tuomioistuimelle. Tällöin kannetta pidetään selvittäjän vaatimukseen perustuvana, ja velkojalla on oikeus saada velallisen varoista korvaus kanteen nostamisesta aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Korvauksesta syntyvän erimielisyyden ratkaisee tuomioistuin.

40 §

Ehdotuksen laatiminen

Ehdotuksen esittämiseen oikeutetuilla on oikeus saada selvittäjältä ne tiedot, jotka ovat tarpeen ehdotuksen laatimiseksi.

47 §

Epäselvien ja tuntemattomien sekä eräiden muiden saneerausvelkojen asema

Saneerausvelka, jota ei velallinen eikä 71 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun määräpäivään mennessä velkoja itse ole menettelyssä ilmoittanut ja joka ei muuten ole tullut selvittäjän tietoon ennen saneerausohjelman vahvistamista, lakkaa, kun saneerausohjelma vahvistetaan, jollei ohjelmassa toisin määrätä. Velka ei kuitenkaan lakkaa, jos se ei ollut eikä sen pitänytkään olla velkojan tiedossa eikä velka ole tullut selvittäjän tietoon ennen ohjelman vahvistamista. Velkojalla, jolla on saatavastaan esinevakuus, on edellä säädetyn estämättä oikeus periä saatavansa vakuuden arvosta.

47 a §

Saatavien ilmoittaminen määräpäivän jälkeen

Velkoja voi ilmoittaa saatavansa tai esittää lisävaatimuksen vielä 71 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun määräpäivän jälkeen. Tällöin velkojalle saneerausohjelman mukaan tulevasta suorituksesta vähennetään määrä, jonka suuruus on yksi prosentti ilmoitetun saatavan tai lisävaatimuksen määrästä. Vähennettävä määrä on kuitenkin aina vähintään 600 ja enintään 6 000 euroa. Jollei velkojalle ole annettu tiedoksi tuomioistuimen päätöstä saneerausmenettelyn aloittamisesta tai saatava on jäänyt ilmoittamatta laillisen esteen vuoksi, vähennystä ei tehdä. Vähennystä ei myöskään tehdä, jos velkoja on yksityishenkilö ja vähennyksen tekeminen olisi hänen olosuhteensa huomioon ottaen kohtuutonta.

Jos velkojalle on takaisinsaannin perusteella syntynyt tarve ilmoittaa saatavansa taikka jos saatava ei muun syyn vuoksi ollut ja sen ei pitänytkään olla velkojan tiedossa ennen saatavien ilmoittamisen määräpäivää, selvittäjän on varattava velkojalle kohtuullinen aika ilmoittaa saatava. Ilmoituksesta ei tällöin tehdä 1 momentissa tarkoitettua vähennystä. Selvittäjä voi vapauttaa velkojan velvollisuudesta ilmoittaa saatava, jos ilmoituksen tekemiseen ei ole tarvetta.

Saneerausohjelman vahvistamisen jälkeen ilmoitusta ei enää oteta huomioon. Saneerausohjelman muuttamisesta säädetään 63 §:n 3 momentissa.

49 §

Vaihtoehtoiset vahvistamisedellytykset

Saneerausohjelman nopeasta vahvistamisesta säädetään 92 §:ssä.

65 §

Ohjelman raukeaminen

Saneerausohjelma voidaan tuomioistuimen päätöksellä määrätä valvojan tai velkojan vaatimuksesta raukeamaan, jos:

- 1) ohjelman vahvistamisen jälkeen ilmenee seikkoja, jotka 53 §:n 2 momentin mukaan olisivat estäneet ohjelman vahvistamisen, jos ne olisivat tuolloin olleet tiedossa;
- 2) velallinen on rikkonut ohjelmaa suosiakseen jotakin velkojaa eikä rikkomus ole väheinen; tai
- 3) raukeamiselle on ohjelmassa määrätty peruste ja velallinen on rikkonut ohjelmaa niin olennaisesti, ettei ohjelman toteuttamiselle ole enää edellytyksiä.

70 a §

Hakemuksen hylkääminen kirjallisessa menettelyssä

Jos hakemuksen, sen johdosta mahdollisesti annetun kirjallisen lausuman ja tuomioistuimen aikaisemman ratkaisun perusteella on ilmeistä, että edellytyksiä saneerausmenettelyn aloittamiselle ei ole, hakemus on hylättävä kirjallisessa menettelyssä.

71 §

Päätös menettelyn aloittamisesta

Päätäessään saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen tulee:

5 a) asettaa saneerausohjelmaehdotuksen tuomioistuimelle toimittamisesta alkava määräaika, jonka kuluessa muiden asiaan osallisten kuin ehdotuksen laatijan on toimitettava selvittäjälle ohjelmaehdotuksesta kirjallinen lausuma;

5 b) asettaa saneerausohjelmaehdotuksen tuomioistuimelle toimittamisesta alkava 5 a kohdassa tarkoitettua määräaika lyhyempi määräaika, jonka kuluessa asiaan osallisten tulee ilmoittaa selvittäjälle kirjallisesti ohjelmaehdotuksessa tarkoitettuja saatavia koskevat väitteet;

Jollei 1 momentin 5 a tai 5 b kohdassa tarkoitetun määräajan viimeinen päivä ole arkipäivä, kyseisissä kohdissa tarkoitetut väitteet ja lausumat voidaan toimittaa selvittäjälle ensimmäisenä sitä seuraavana arkipäivänä.

72 §

Ohjelmaehdotuksen käsittelyn aloittaminen

Kun ehdotus saneerausohjelmaksi on toimitettu selvittäjälle ja tuomioistuimelle, selvittäjän on viipymättä huolehdittava ohjelmaehdotuksen tiedoksiannosta asiaan osallisille. Ohjelmaehdotuksen tiedoksiannon yhteydessä selvittäjän on ilmoitettava asiaan osallisille, milloin 71 §:n 1 momentin 5 a kohdassa tarkoitetut lausumat ja 5 b kohdassa tarkoitetut väitteet on tuomioistuimen asettamien määräaikojen mukaan viimeistään toimitettava selvittäjälle.

73 §

Ohjelmaehdotuksen puuttuminen

Jos tuomioistuimelle ei määräajassa ole toimitettu ehdotusta saneerausohjelmaksi, tuomioistuimen on varattava hakijalle ja selvittäjälle tilaisuus tulla kuulluksi. Jollei kuuleminen anna aihetta muuhun, tuomioistuimen on tehtävä päätös saneerausmenettelyn lakkaamisesta.

74 §

Saatavien riittauttaminen

Edellä 71 §:n 1 momentin 5 b kohdassa tarkoitettuja väitteitä voivat velallisen puolesta esittää sekä selvittäjä että velallinen.

Selvittäjän on annettava määräajassa ilmoitetut väitteet tiedoksi velalliselle sekä niille velkojille, joiden oikeutta kukin väite koskee. Tuomioistuimelle selvittäjän on ennen ohjelmaehdotuksen käsittelyä toimitettava luettelo, josta ilmenee kunkin väitteen tekijä ja

kohde. Selvittäjän on toimitettava tuomioistuimelle ennen ohjelmaehdotuksen käsittelyä myös ohjelmaehdotusta koskevat lausumat.

Edellä 71 §:n 1 momentin 5 b kohdassa tarkoitetun määräajan jälkeen ilmoitetut väitteet jätetään tutkimatta.

75 §

Väitteiden käsittely

Edellä 71 §:n 1 momentin 5 b kohdassa tarkoitetut väitteet käsitellään ja asia ratkaistaan ohjelmaehdotuksen käsittelyn yhteydessä, jos se vaadittava todistelu ja muut seikat huomioon ottaen on mahdollista aiheuttamatta olennaista viivästystä tai muuta haittaa saneerausmenettelylle.

— — — — —

76 §

Ohjelmaehdotuksen käsittely ja tiedoksianto sekä äänestysmenettely

Kun tuomioistuin on tarkastanut, että ehdotus saneerausohjelmaksi täyttää 41 ja 42 §:ssä säädetty vaatimukset, asiaan osalliset ovat saaneet tilaisuuden lausua käsityksensä ehdotuksesta ja tuomioistuin on tehnyt 47 §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen epäselvien saneerausvelkojen huomioon ottamisesta, ehdotuksen laatijalle voidaan varata tilaisuus oikaista, tarkistaa tai täydentää ehdotusta määräajassa.

Tuomioistuimen saatua lopullisen ohjelmaehdotuksen sen on päätettävä, miten velkojat on 51 §:n 3 momentin nojalla jaettava ryhmiin ja mitkä ryhmät ovat 52 §:n nojalla äänivaltaisia. Tässä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

Tuomioistuimen on kehotettava äänivaltaisia velkojia määräpäivään mennessä kirjallisesti ilmoittamaan selvittäjälle hyväksyvä tai hylkäävä kanta ohjelmaehdotukseen (*äänestyslausuma*). Määräpäivän jälkeen annettu äänestyslausuma jätetään huomiotta. Selvittäjä huolehtii kehotuksen sekä lopullisen ohjelmaehdotuksen ja asianosaisten kirjallisten lausumien tiedoksiannosta asiaan osallisille.

Selvittäjän on viipymättä laadittava selvitys äänestyslausumista ja äänestyksen tuloksesta kunkin ohjelmaehdotuksen osalta (*äänestys selvitys*) sekä toimitettava äänestyslausumat ja äänestys selvitys tuomioistuimelle ja huolehdyttävä äänestys selvityksen tiedoksiannosta.

Äänestysmenettely ei ole kuitenkaan tarpeen, jos 52 §:ssä tarkoitettu enemmistö jokaisesta velkojaryhmästä on kirjallisesti hyväksynyt ohjelmaehdotuksen eikä kukaan velkojista ole 71 §:n 1 momentin 5 a kohdassa tarkoitetussa lausumassa vedonnut seikkaan, jonka perusteella saneerausohjelma olisi jätettävä vahvistamatta.

86 a §

Menettely ilman selvittäjää

Jos selvittäjää ei ole määrätty:

— — — — —

7 a) 71 §:n 1 momentin 5 a kohdassa tarkoitetut lausumat, 5 b kohdassa tarkoitetut väitteet ja 76 §:n 3 momentissa tarkoitetut äänestyslausumat toimitetaan tuomioistuimelle;

— — — — —

Selvittäjän palkkio ja kustannusten korvaaminen

Selvittäjällä on oikeus saada tehtävästään kohtuullinen palkkio, joka maksetaan velallisen varoista. Palkkiota määrättäessä on otettava huomioon velallisyriityksen arvo menettelyn alkaessa, tehtävän vaikeus ja sen vaatimien toimenpiteiden laajuus, selvittäjän työn tulokset sekä muut seikat. Selvittäjän vaatimuksesta palkkiota voidaan vahvistaa maksettavaksi osasuorituksina tehtävän edetessä, jos sitä tehtävän kesto, työn määrä ja muut seikat huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

Selvittäjällä on oikeus saada velallisen varoista korvaus hänelle aiheutuneista, tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista kustannuksista. Selvittäjän vaatimuksesta tällaista korvausta voidaan vahvistaa suoritettavaksi ennakolta tai ennen tehtävän päättymistä, jos sitä on odotettavissa olevien tai aiheutuneiden kustannusten määrä huomioon ottaen pidettävä perusteltuna.

Nopea saneerausohjelman vahvistaminen

Jollei 3 momentissa tarkoitettua estettä ole, ehdotus saneerausohjelmaksi voidaan 71 §:n 1 momentissa tarkoitettuja määräpäiviä ja määräaikoja asettamatta sekä 72 ja 74–76 §:n säännöksiä noudattamatta vahvistaa saneerausohjelmaksi, jos on saatu velallisen kirjallinen lausuma sekä:

1) kirjallinen hyväksyntä kaikilta sellaisilta tunnetuilta velkojilta, joiden saatavat ovat velkojen saatavien kokonaismäärästä yhteensä vähintään 70 prosenttia, ja jokaiselta velkojalta, jonka saatavan määrä on vähintään 10 prosenttia velkojen saatavien kokonaismäärästä; tai

2) kirjallinen hyväksyntä kaikilta sellaisilta tunnetuilta velkojilta, joiden saatavat ovat velkojen saatavien kokonaismäärästä yhteensä vähintään 60 prosenttia, ja jokaiselta velkojalta, jonka saatavan määrä on vähintään 10 prosenttia velkojen saatavien kokonaismäärästä, jos velallisen tulee ohjelmaehdotuksen mukaan maksaa vähintään 25 prosenttia kunkin velkojan saatavan kokonaismäärästä viimeistään vuoden kuluessa saneerausohjelman vahvistamisesta.

Korvausvelvollisuus perusteettoman hakemuksen vuoksi

Se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta panee vireille ilmeisen perusteettoman hakemuksen saneerausmenettelystä, on velvollinen korvaamaan vahingon, joka velalliselle tai velkojalle tämän vuoksi aiheutuu. Vireillepanijan oikeudenkäyntiavustaja tai -asiamies, joka tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa velalliselle tai velkojalle vahinkoa avustamalla ilmeisen perusteettoman hakemuksen vireillepanossa, voidaan velvoittaa yhteisvastuullisesti vireillepanijan kanssa korvaamaan tällainen vahinko.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2023.

Ennen tämän lain voimaantuloa aloitettuihin saneerausmenettelyihin sovelletaan 8 §:n 1 momentin 1 kohtaa, 11 ja 27 §:ää, 29 §:n 2 momentin 5 kohtaa, 36 §:ää, 37 §:n 3 momenttia, 40 §:n 4 momenttia, 47 §:n 2 momenttia, 71 §:n 1 ja 5 momenttia, 72 §:n 1 mo-

menttia, 73–74 §:ää, 75 §:n 1 momenttia, 76 §:ää ja 92 §:n 1 momenttia, sellaisina kuin ne olivat tämän lain tullessa voimaan.

Tämän lain 47 a §:ää ja 86 a §:n 7 a kohtaa ei sovelleta menettelyihin, jotka on aloitettu ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 65 §:n 1 momenttia sovelletaan, sellaisena kuin se oli tämän lain tullessa voimaan, jos hakemus saneerausmenettelyn raukeamisesta on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 93 §:ää sovelletaan, sellaisena kuin se oli tämän lain tullessa voimaan, jos ilmeisen perusteeton saneeraushakemus on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 23.3.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson